

**Науковий реферат статті Яхіної Т. Р. та Тесьолкіна Р. О.
"Встановлення відмінностей між упровадженими
положеннями НБУ з формування резервів
за активними операціями банків"**

За останні роки в банківській системі України суттєво збільшилась частка іноземного капіталу. Тому для підвищення рівня конкурентоспроможності банків стає необхідним впровадження Положення від 25.01.2012 р. № 23 "Про порядок формування та використання банками України резервів для відшкодування можливих втрат за активними банківськими операціями", а також оцінювання нових підходів до формування резервів за активними операціями банків, що й обумовлює актуальність теми даної статті.

Під час дослідження було використано такі загальні наукові методи: аналізу і синтезу, дедукції, абстрагування, конкретизації, аргументації, порівняння, класифікації та метод узагальнення, за допомогою якого було зроблено загальні висновки.

Метою статті є розробка теоретичних положень та практичних рекомендацій щодо формування резервів за активними операціями, а також визначення основних відмінностей між Положенням № 23 та Положенням № 279 і обґрунтування шляхів удосконалення на основі визначення відмінностей. Положення № 23 враховує більше факторів у процесі розрахунку коефіцієнта резервування і є більш чітким для розрахунку.

Стаття складається зі вступної частини, таблиці, в якій наведені відмінності між впровадженими положеннями НБУ з формування резервів за активними операціями банків, далі проведено розрахунок згідно з Положенням № 23 фінансового стану боржника шляхом розрахунку інтегрального показника. Та відповідно до стану обслуговування боргу і класифікації якості кредиту наданого боржнику визначено показник ризику кредиту, наданого боржнику – юридичній особі. Далі проведено оцінювання боржника за попередньою методикою.

За результатами проведеного оцінювання можна зробити висновок, що Положення № 23 є принципово новим підходом до оцінювання кредитних ризиків банків, адже воно спрямоване на перехід банків України на рейтингову систему оцінювання позичальників: від порівняльного оцінювання кредитоспроможності клієнта в рамках певного сегменту клієнтів до інструменту безпосереднього оцінювання та управління кредитними ризиками.

Упровадження НБУ постанови № 23 є першим етапом до переходу до внутрішньої системи рейтингування.

Стосовно 279 положення результат аналізу не давав об'єктивної інформації для прийняття фінансових рішень – досить часто однаковий клас позичальників присвоювався клієнтам з діаметрально протилежними значеннями фінансових показників і таким чином використовувався для виконання нормативних вимог НБУ для формування відповідних резервів.

Література: 1. Волошин І. Оптимальне управління кредитуванням банку / І. Волошин // Вісник НБУ. – 2010. – № 5. – С. 12–17. 2. Дробязко А. Якою банківська система України виходить із кризи 2008 – 2009 років? / А. Дробязко // Вісник НБУ. – 2012. – № 2. – С. 4–8. 3. Мельничук В. Тенденції економіки з початку кризи / В. Мельничук // Урядовий кур'єр. – 2009. – № 60. – С. 6. 4. Кузнецов О. Генеза фінансових криз / О. Кузнецов // Вісник Національного банку України. – 2010. – № 11. – С. 30–33. 5. Пилипенко А. А. Концепція стратегічної інтеграції суб'єктів господарювання / А. А. Пилипенко // Економіка розвитку. – 2008. – № 3 (47). – С. 48–51. 6. Терещенко О. Оцінка кредитних ризиків: відповідність новацій НБУ міжнародній практиці / О. Терещенко // Вісник НБУ. – 2012. – № 5. – С. 4–8. 7. Burks R. Coping with the Economic Crisis [Electronic resource] / R. Burks // Mercycorps. – 2012. – July. – Access mode : <http://www.mercycorps.org>. 8. Положення "Про порядок формування та використання банками України резервів для відшкодування можливих втрат за активними банківськими операціями" від 25.01.2012 р. № 23. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>. 9. Положення "Про порядок формування та використання резерву для відшкодування можливих втрат за кредитними операціями банків" від 06.07.2000 р. № 279 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>. 10. Labunska S. Specific Tasks of Accounting as the Subsystem of Economic Safety Management of Enterprise Innovation Activity / S. Labunska, O. Prokopishyna // Економіка розвитку. – 2012. – № 3. – Р. 87–89. 11. Офіційний сайт Національного банку України. – Режим доступу : <http://www.bank.gov.ua/Statist/index.htm>. 12. Patrick Collinson. Cheap loans and credit are here again [Electronic resource] / Patrick Collinson // Money blog. – 2013. – September. – Access mode : <http://www.theguardian.com/money/blog/2013/sep/07/cheap-loans-credit-price-war>.

Інформація про авторів

Яхіна Тетяна Русланівна – канд. екон. наук, начальник управління розробки та методології банківських продуктів ВАТ "Мегабанк" (61002, Україна, м. Харків, вул. Артема, 30, e-mail: yakhina@megabank.com).

Тесьолкін Роман Олександрович – магістр з фінансів і кредиту Харківського національного університету імені Семена Кузнеця (61166, Україна, м. Харків, пр. Леніна, 9-А, e-mail: roma-teselkin@rambler.ru).